

Nordlandshest/lyngshest

sterk-mangfoldig-ekte

Den nordlige landsdelen er rikholdig, sammensatt og krevende. Folket i Nord har vært tusenkunstnere og overlevende. Dette landskapet og alle møtene mellom folk fra ulike land og kulturer gjennom årtusener,

har skapt et mangfoldig folk med sterk integritet og en avslappa innstilling til omgivelsenes omskiftelighet og en evne til å takle store utfordringer.

Foto: Wenche Offerdal / NNHS

Foto: Graham Austick

Som folket i Nord, har hesten en like sammensatt opprinnelse, en like sterk overlevelsessevne og er like god til å takle ulike oppgaver. Den er født under midnattssolas lys og sommerens overdådighet. Den er herdet gjennom tøffe vintre med snø og kuling, men også der nordlyset flammer på himmelen.

Han kan bli din — og hvis du gjør deg fortjent til hans tillit, vil han gjøre alt for deg, ikke alltid sånn som du hadde tenkt, ofte med et glimt i øyet, og lojal til tusen.

Foto: Wenche Offerdal / NSNL

Hans sterke tilknytning til den mektige nordnorske naturen og sitt folks krevende liv, gjør at denne hesten ikke bare er et resultat av menneskelig vilje og plan — han er også seg sjøl. Han er nordnorsk kultur og natur.

Foto: Wenche Offerdal / NSNL

Historien

Nordlandshest/lyngshest er en av de tre nasjonale norske raser og av meget gammel opprinnelse. Den første, kjente og dokumenterte utstilling hvor nordlandshest/

lyngshest var stilt, var i 1898 på Lyngseidet i Troms. På 1930-tallet ble det satt i gang organisert avl av rasen. Da var populasjonen lokalisert til de nordligste fylker med hovedtyngde langs Lyngfjorden i Troms. På grunn av krigen og mekaniseringen i jordbruket, gikk rasen sterkt tilbake. På 60-tallet var den fortsatt utrydningstruet. Stambok nr. 1 ble gitt ut i 1969. Rasen er ikke lenger ansett som utdøende, men den er inkludert på FAOs liste over utrydningstruede raser med status "kritisk" (FAO, 2013). På grunn av begrenset genmateriale og et ønske om å bevare rasens særpreg uten innkryssing av andre raser, kreves strukturert og målbevisst avlsarbeid for å oppnå avlsframgang.

Om hesterasen

Nordlandshest/lyngshest skal være en harmonisk hest, vise utstråling og vitalitet samt ha godt lynne. Innen rasen finner man en viss variasjon i typer, fra de lettbygde til de litt tyngre individer. Hesten er meget sterk i forhold til størrelse, er stødig på foten og kjent for pågangsmot og arbeidsvilje. Om sommeren har den kort blankt hårlag, om vinteren kraftig pels. Lite hovskjegg er rasetypisk. Stangmål manke varierer normalt mellom 125 og 145 cm, med hovedtyngden mellom 130 og 140 cm. Følgende farger er tillatt: Rød, brun, svart, gul, borket, sølvbrun, sølvsvart, sølvborket og alle avblekbare skimmelfarver av disse.

Foto: Gerd Lockertsen

Bruksområder

"..... en fantastisk liten hest, med et hjerte av gull"

Foto: Anna Therese Rossebo Robinson

Foto: Ann-Tove Ringstad

*"Je synes at nordlandshest /
lyngshesten har et liksom et
"glimt i øyet" og je liker den
farkete og tøffe hesten!"*

*"Er stolt eier av en som jeg forguder,
kan brukes til det meste. Vil aldri leve
uten en nordlandshest /lyngshest på
gården. De er min store terapi."*

Foto: Wenche Offerdal / NSNL

Foto: Wenche Offerdal / NSNL

*"Dokker anar ikkje kor kult det
er å fortelje mine franske venner
at eg har vore på topptr
- på hesteryggen!"*

*"Jeg liker rasen for alle dens engasjerte
tilhengere, for dens lynne, bruksområdene,
allsidigheten og historien."*

Foto: Gudrun Bøhler

”Naturlig vakker”

”..og når jeg var blitt for gammel for shetlandspennien min til ponnitrav, ønsket jeg en som jeg kunne fortsette å ha som voksen. Da ble nordlandshest/lyngshesten et naturlig valg. Synes den er fantastisk! Kald i hodet, rolig, men aktiv når du ber om noe.”

Foto: Ole Jonny Tufte/land

Foto: Maria Ellingsen

”Jeg liker lynnet. Jeg liker utseendet. Jeg liker måten de jobber på. Jeg liker at de er smarte og kloke! Jeg liker at det er en variasjon i størrelser. Jeg liker at de er sunne. Jeg liker at de har en spennende forhistorie. Jeg liker at de er (nord) norske. Jeg liker at de har et potensial i all slags bruk. Jeg er i grunnen veldig glad i denne rasen, og jeg kommer ikke til å bytte den ut. Aldri.”

Avl

Landslagets råd for bruk av avlsdyr

Nordlandshest/lyngshesten er en utrydningstruet hesterase, med rundt 3000 individer på verdensbasis. For at rasen skal være vedlikeholdt er det nødvendig at det fødes 200 føll hvert år for opprettholde en sunn bestand av hester. Stamboka til nordlandshest/lyngshesten er lukka, og det er ikke tillatt å ta inn hester av andre raser.

I redningsarbeidet med rasen ble flere individer tatt inn i avlen som var kryssninger med andre raser (fjording, døl, shetlandspønn) og en hingst av rasen finsk småhest.

Siden 1970-tallet har det ikke blitt tatt inn hester av andre raser eller kryssninger, og den bestanden vi i dag har av rasen er grunnlaget for framtida.

For å kunne avle en sunn og frisk hestepopulasjon er nøkkelen å spre avlen på flest mulig individer, slik at så mange linjer som mulig kan utvikle seg fra utgangspunktet. I lys av dette er det viktig å understreke at alle avlsdyr av rasen er verdifulle uavhengig av avstamming.

LANDSLAGET FOR NORDLANDSHEST/LYNGSHEST

Landslaget for nordlandshest/lyngshest i Norge er en ideell organisasjon som har som formål å samle alle lokallag og være deres felles talsorgan og ivareta deres interesser overfor myndigheter, andre hesteorganisasjoner og samfunnet for øvrig. Landslaget skal på denne måten samle alle med interesse for nordlandshest/lyngshest til felles arbeid til beste for denne hesterasen.

Landslaget består av 8 lokallag, fra Troms lengst nord til Rogaland/Agder lengst sør. Lokallagene har sine undersider på www.rimfakse.no. Medlemsbladet Rimfakse utgis årlig og sendes til alle registrerte medlemmer av lokallagene.

Foto: Jostein Langvik

NASJONALT SENTER FOR NORDLANDSHEST/LYNGSHEST

Nasjonalt senter for nordlandshest/lyngshest ble etablert i 1989 og flyttet inn i nye lokaler på Olsborgmoen i Målselv 23. desember 1994. Fra oppstarten og fram til 2017 het senteret Nord-Norsk Hestesenter.

Senterets hovedoppgave er å fremme bruk, videreutvikling og avl av nordlandshest/lyngshest, samt å være et kompetansesenter for Nord-Norge. Det arrangerer ulike kurs knyttet til hestefaget generelt, utstillinger, NSNL driver rideskole med rasen og har også som mål å bidra aktivt i avl med egne hester.

NSNL og Landslaget for nordlandshest/lyngshest samarbeider tett. En av oppgavene til NSNL er å være sekretariat for Landslaget. Høsten 2017 starter NSNL opp med ungheststasjon etter et prøveprosjekt gjennomført av landslaget.

Nasjonalt senter for nordlandshest/lyngshest
Høgtunveien 81
9321 Moen

Landslaget for nordlandshest/lyngshest
www.rimfakse.no